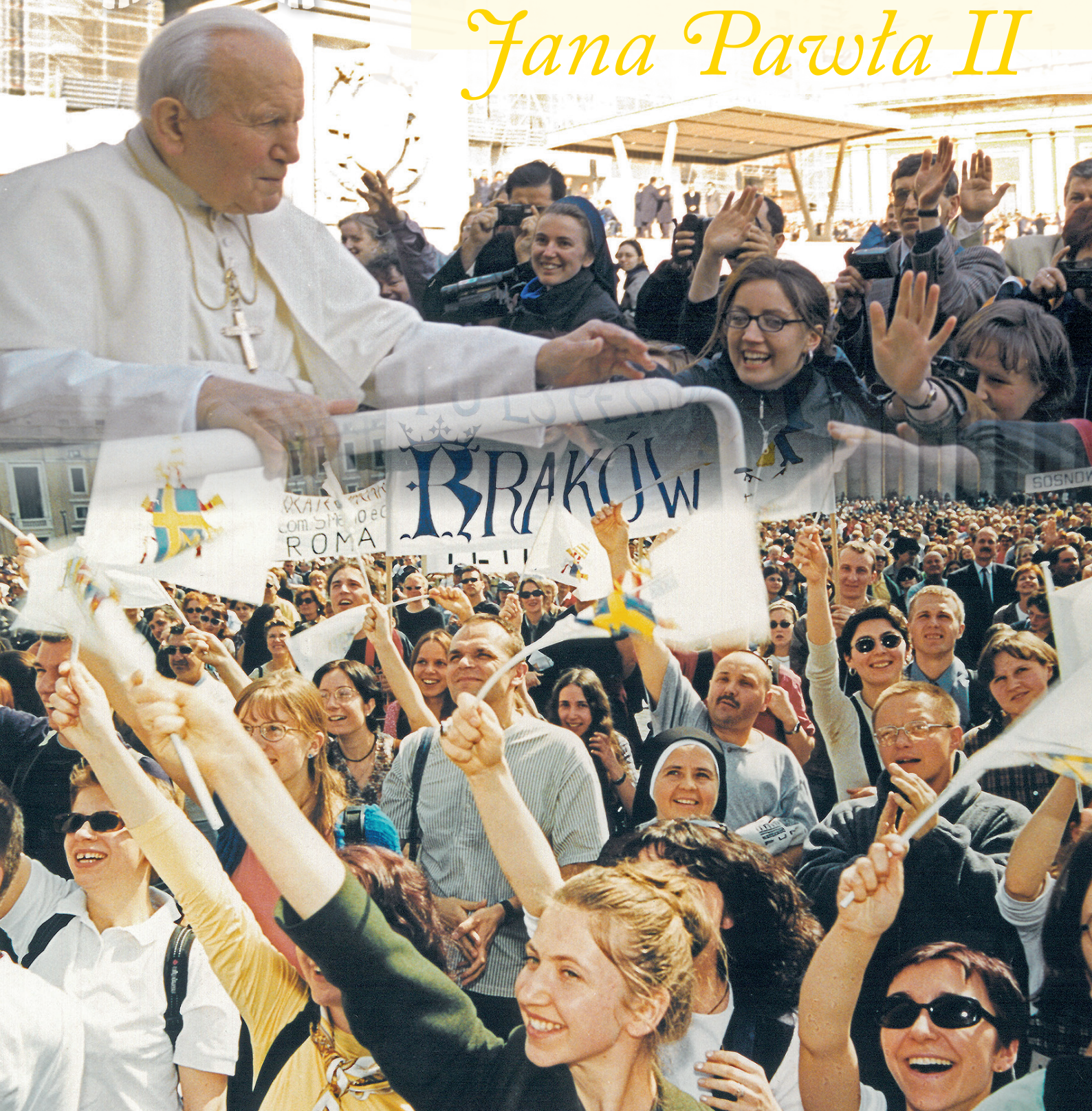

VITA ACADEMICA

Biuletyn informacyjny Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

ISSN 1842-2244

Czekając na kanonizację Jana Pawła II

WIELKANOC 2014

*Za wszystkich umarł Chrystus po to,
aby ci, co żyją, już nie żyli dla siebie,
lecz dla Tego, który za nich umarł i zmartwychwstał.
2 Kor 5,15*

Zmartwychwstanie Chrystusa jest naszą nadzieją!
Z okazji Świąt Wielkanocnych
w imieniu Senatu i całej wspólnoty akademickiej
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie
życzę, aby nasza codzienność
opromieniona wiarą w zmartwychwstanie
nabrała głębszego sensu
i została wypełniona nadzieją na nowe życie.
Niech radość tych dni przewycięży
wszystkie smutki i zwątpienia,
umniejszy trudy codzienności
i umacnia nas na drodze do świętości.
Radosnych i głęboko przeżytych
Świąt Zmartwychwstania Pańskiego!

Ks. Wł. Zuziak

ks. prof. dr hab. Władysław Zuziak
rektor

W numerze

z życia uczelni

Wydarzyło się.....	3
Wydział Prawa Kanonicznego na UPJPII	3
Nowe kierunki na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie.....	4
Komunikaty Senatu.....	5

konferencje

Od narodzin do śmierci	6
Wokół <i>Dziennika</i> Piotra Semenki CR	6
Kościół jest piękny.....	8

nie tylko nauka

Fundacja im. Świętej Królowej Jadwigi dla UPJPII	9
III Krakowskie Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych ...	10
25 lat chóru Psalmodia	11
Rzecz o niezwykłości człowieka – słońce.....	13
Międzynarodowy Salon Edukacyjny Perspektywy.....	14
Między zagładą a przetrwaniem	15

studenci

Od teraz masz STER.....	4
Włoski Erasmus.....	16
Uniwersytet Trzeciego Wieku zwiedza zabytki Krakowa i okolic.....	17
Polska – ważna rzecz.....	18

recenzje

.....	24
-------	----

Serdecznie przepraszamy panią Bożenę Tuszewską za niewłaściwe
zacytowanie jej tekstu opublikowanego w numerze 1 (76) 2014.
Poprawny tytuł powinien brzmieć: *Źródła pisane z punktu widzenia
filologa, historyka i archeologa. Teoria i praktyka.*

VITA ACADEMICA

Biuletyn Informacyjny
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II
w Krakowie

Redakcja
31-002 Kraków, ul. Kanoniczna 9
tel./faks 12 370 86 06
e-mail: rzecznik@upjp2.edu.pl

Redaktor naczelna
Monika Wiertelak

Opracowanie graficzne
Marta Jaszczuk

Zdjęcia na okładce
archiwum Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego

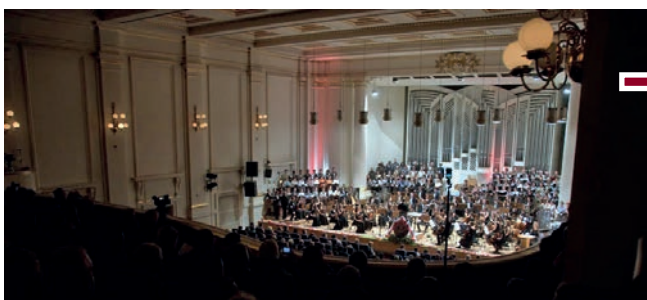
Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych
oraz zastrzega sobie prawo do skrótów
i redakcyjnego opracowania tekstów przyjętych do druku.

Numer zamknięto
26 marca 2014 roku.

Nakład 1000 egz.

Wydawca
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
Wydawnictwo Naukowe

- **26 marca** 2014 roku odbyło się **spotkanie artystyczno-modlitewne** *Proście o pokój* zorganizowane przez studentów teologii i historii, spec. Europa Wschodnia.
- **23 marca** 2014 roku chór Psalmodia wykonał **koncert** *Pater noster – Otcze nasz* w cerkwi greckokatolickiej przy ul. Wiślniej w Krakowie.
- **22 marca** 2014 roku odbyło się **XLIV Sympozjum** Katechetyczne *Człowiek w planie Boga* zorganizowane przez UPJPII i Międzyzakonny Wyższy Instytut Katechetyczny.
- **19 marca** 2014 roku Kongregacja ds. Edukacji Katolickiej erygowała na naszej uczelni Wydział Prawa Kanonicznego.

- **19 marca** 2014 roku odbyło się kolejne **spotkanie** z cyklu *Ich Areopag wiary*. Tym razem gościem studentów teologii i dziennikarstwa i komunikacji społecznej był Przemysław Babiarz.
- **16–19 marca** 2014 roku odbyły się **rekolekcje akademickie** zorganizowane przez Duszpasterstwo Akademickie *Patmos Nie tylko dla orłów. Drogami świętości z Janem Pawłem II*.
- **12 marca** 2014 roku odbyło się **VIII sympozjum** z cyklu *Duchowość Klasztorów Polskich: Przekaz i Komunikacja: Wokół „Dziennika” Piotra Semenki* zorganizowane przez Katedrę Duchowości Mediów i Relacji Społecznych

Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej oraz zgromadzenie zmartwychwstańców prowincja polska.

- **27 lutego** 2014 roku Katedra Eklezjologii Wydziału Teologicznego oraz Komitet Nauk Teologicznych PAN przy współpracy z UJ zorganizowali **konferencję** *Kościół jest piękny*.
- **26–29 stycznia** 2014 roku trwały Krakowskie Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, w które włączył się chór Psalmodia.
- **30 stycznia** 2014 roku odbyły się krakowskie obchody XIV Dnia Islamu w Kościele Katolickim w Polsce współorganizowane przez Katedrę Teologii Fundamentalnej, Ekumenii i Dialogu Wydziału Teologicznego.
- **29 stycznia** 2014 roku odbyła się IV międzynarodowa **konferencja** *Symbol – znak – rytuał: Od narodzin do śmierci* zorganizowana przez Katedrę Nauk Pomocniczych Historii i Archiwistyki Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego.

ks. prof. dr hab. Tomasz Rozkrut – pierwszy dziekan WPK

Wydział Prawa Kanonicznego na UPJPII

Z radością informujemy, że 19 marca 2014 roku Kongregacja ds. Edukacji Katolickiej erygowała Wydział Prawa Kanonicznego na naszej uczelni. Pierwszym dziekanem został ks. prof. dr hab. Tomasz Rozkrut. To trzeci wydział prawa kanonicznego w Polsce.

Wydział Prawa Kanonicznego powstał na fundamencie Instytutu Prawa Kanonicznego dzięki staraniom dyrektora IPK ks. prof. dr. hab. Józefa Krzywdy CM przy współudziale pracowników naukowo-dydaktycznych instytutu, a zwłaszcza ks. prof. dr. hab. Jana Macieja Dyducha – założyciela oraz pierwszego dyrektora IPK, a później rektora UPJPII. Podziękowania za osobiste zaangażowanie w powstanie Wydziału Prawa Kanonicznego należy złożyć także Jego Eminencji kardynałowi Stanisławowi Dziwiszowi – Wielkiemu Kanclerzowi UPJPII.

Nowe kierunki

na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie!

2014/2015

STUDIA HISTORYCZNO-SPOŁECZNE

Studia I stopnia (licencjackie), dzienne, trzyletnie (6 semestrów)
Po ich zakończeniu absolwent dysponuje interdyscyplinarną wiedzą z zakresu nauk społecznych i politycznych dotyczącą mechanizmów rządzących strukturami społecznymi, rozległą wiedzą z historii powszechnej i Polski, posiada umiejętności umożliwiające rozpoznawanie i analizowanie problemów społecznych, ekonomicznych, prawnych, kulturowych, etnicznych i religijnych.

Możliwości zatrudnienia: administracja krajowa i samorządowa, instytucje międzynarodowe, organizacje pozarządowe współpracujące z krajami regionu, think-tanki.

ARCHIWISTYKA I ZARZĄDZANIE DOKUMENTACJĄ

Studia I stopnia (licencjackie), dzienne, trzyletnie (6 semestrów)
Po ich ukończeniu absolwent dysponuje interdyscyplinarną wiedzą z zakresu nauk humanistycznych, szczególnie z historii, historii religii i kultury, historii administracji, geografii historycznej, posiada umiejętności konieczne do pracy przy pomocy współczesnych narzędzi elektronicznych, umiejętności rozpoznawania i kwalifikacji dokumentów historycznych oraz ich właściwego opisu.

Możliwości zatrudnienia: archiwa, muzea i biblioteki, administracja krajowa i samorządowa, banki i przedsiębiorstwa.

TURYSTYKA HISTORYCZNA

Studia I stopnia (licencjackie), dzienne, trzyletnie (6 semestrów)
Po ich ukończeniu absolwent dysponuje interdyscyplinarną wiedzą z zakresu nauk humanistycznych, szczególnie historii, historii sztuki, historii religii i kultury, umiejętnościami koniecznymi do pracy w organizacji turystyki, wiedzą i umiejętnościami zaprezentowania uczestnikom wycieczek dziedzictwa kulturowego odwiedzanych krajów.

Możliwości zatrudnienia: administracja krajowa i samorządowa, instytucje międzynarodowe związane z obsługą ruchu turystycznego i wymianą międzynarodową, organizacje pozarządowe współpracujące z krajami regionu, biura turystyczne, hotele.

TURYSTYKA RELIGIJNA

Studia I stopnia (licencjackie), dzienne, trzyletnie
Po ich ukończeniu absolwent dysponuje elementarną wiedzą teologiczną pozwalającą mu zrozumieć podstawowe prawdy katolickiej wiary, zasady chrześcijańskiej etyki, poznać problemy biblijne, elementarne zagadnienia związane z historią powszechną i historią Kościoła, sztuką religijną, kulturą religijną różnych krajów, jak też apostolstwem świeckich; fachową wiedzą m.in. z zakresu duszpasterstwa pielgrzymkowego, obsługi pielgrzymek i ruchu turystycznego, planowania podróży, prawa w turystyce, animacji grup (pilotaż, przewodnictwo), geografii turystyki i pielgrzymek (szlaki, atrakcje). Na studia składają się także praktyki w ośrodkach pielgrzymkowych podczas pielgrzymek i wycieczek oraz innych miejscach ruchu turystycznego na terenie Polski i za granicą.

Możliwości zatrudnienia: obsługa grup pielgrzymów i turystów, biura turystyczne (pielgrzymkowe), ośrodki pielgrzymkowe i domy pielgrzymy.

Więcej informacji

www.upjp2.edu.pl · rekrutacja@upjp2.edu.pl

Jednostka prowadząca kierunki: archiwistyka i zarządzanie dokumentacją, studia historyczno-społeczne i turystyka historyczna:

Instytut Historii Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII

ul. Kanonicza 9, pok. 202,
31-002 Kraków
tel. 12 370 86 16,
e-mail: wh@upjp2.edu.pl

Jednostka prowadząca studia turystyka religijna:

Wydział Teologiczny UPJPII

ul. Kanonicza 9, pok. 305, 31-002 Kraków
tel. 12 370 86 12, e-mail: wt@upjp2.edu.pl

Od teraz masz STER!

tekst: Elżbieta Dudek

Na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II działalność rozpoczęła Poradnia Studencka STER. Jest to wspólna działalność duszpasterstwa akademickiego Patmos i studentów Wydziału Nauk Społecznych.

Co zrobić, kiedy w domu rodzinnym pojawia się kryzys? Jak poradzić sobie z piętrzącą się stertą problemów? Gdzie szukać pomocy specjalisty? Do kogo udać się z wnioskiem o dofinansowanie swojego projektu? Jak zorganizować międzyuczelniany wyjazd? Jeśli masz podobne pytania i szukasz odpowiedzi, razem z tobą poszukać jej mogą studenci prowadzący Poradnię Studencką STER.

Trzy studentki Wydziału Nauk Społecznych postanowiły uruchomić działalność nie tylko zgodną z ich kierunkiem studiów i zainteresowaniami, ale przede wszystkim taką, która okaże się pomocna niejednemu krakowskiemu żakowi. Zuzanna Czyżycka, Anna Kozak i Magdalena Obrochta z nauk o rodzinie od 10 marca oficjalnie rozpoczęły działalność w Poradni STER.

Jest to zupełnie nowa inicjatywa, której celem jest wspieranie studentów w czasie kryzysu, pomoc psychologiczna i duchowa, a także prowadzenie mediacji rodzinnych i studenckich. Jednym z zadań STER-u jest wspieranie integracji krakowskich środowisk katolickich zrzeszonych w duszpasterstwach akademickich i wspólnotach. Nowatorski pomysł poprzedziły długie przygotowania, nie tylko formalne – studenci, którzy otworzyli poradnię, ciągle poszerzają swoją wiedzę z zakresu poradnictwa i mediacji, biorą udział w kursach

Komunikaty Senatu

Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

Posiedzenie w dniu 3 marca 2014 roku

1. Rektor wręczył dyplomy studentom, którzy otrzymali stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego: Grzegorzowi Gaszczykowi (Wydział Filozoficzny) i Adamowi Antoniemu Zduńczykowi (Wydział Filozoficzny).
2. Wyrażono poparcie dla decyzji Senatu Uniwersytetu Opolskiego w sprawie nadania godności doktora *honoris causa* o. prof. Stanisławowi Celestynowi Napiórkowskiemu.
3. Przyjęto uchwałę w sprawie zmian w Statucie UPJPII dotyczących obowiązku uzyskania *nihil obstat* Stolicy Apostolskiej podczas wnioskowania o nadanie stanowiska profesora zwyczajnego i tytułu naukowego profesora.
4. Zatwierdzono dokument *Procedury i narzędzia w zakresie zarządzania wiedzą w Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie*.
5. Zatwierdzono nowelizację Regulaminu Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej UPJPII.
6. Na wniosek Rady Wydziału Nauk Społecznych:
 - a. powołano studia II stopnia na kierunku praca socjalna i zatwierdzono dla nich efekty kształcenia,
 - b. zatwierdzono efekty kształcenia na podyplomowe studia gerontologia społeczna oraz podyplomowe studia w zakresie opieki duszpasterskiej służby zdrowia i opieki społecznej „Szkola Opieki Duszpasterskiej św. Jana Bożego”,
 - c. zatwierdzono korektę warunków rekrutacji na podyplomowe studia gerontologia społeczna oraz podyplomowe studia w zakresie opieki duszpasterskiej służby zdrowia i opieki społecznej „Szkola Opieki Duszpasterskiej św. Jana Bożego” na rok akademicki 2014/2015,
 - d. zatwierdzono warunki rekrutacji na podyplomowe studia gerontologia społeczna oraz podyplomowe studia w zakresie opieki duszpasterskiej służby zdrowia i opieki społecznej „Szkola Opieki Duszpasterskiej św. Jana Bożego” na rok akademicki 2015/2016,
 - e. zatwierdzono warunki rekrutacji na studiach I oraz II stopnia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna, nauki o rodzinie oraz praca socjalna na rok akademicki 2015/2016,
 - f. zatwierdzono Regulamin praktyk studenckich na studiach I stopnia na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna,
 - g. zatwierdzono decyzję o zamknięciu podyplomowych studiów superwizja w zawodach wsparcia społecznego oraz asystent rodziny.
8. Zatwierdzono dokument *Procedury i narzędzia identyfikacji zarządzania ryzykiem w Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie*.
9. Przyjęto uchwałę w sprawie zamiany działki znajdującej się na Ruczaju na działkę będącą własnością Uniwersytetu Jagiellońskiego.
10. Zatwierdzono Regulamin Samorządu Studentów Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.
11. Zatwierdzono Regulamin Sekcji Smoczycy Łodzi – studenckiej organizacji sportowej na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie.

Nadzwyczajne posiedzenie w dniu 17 marca 2014 roku

1. Powołano członków Rady Fundacji im. Świętej Królowej Jadwigi dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie na kadencję 2014–2016.
2. Zatwierdzono wybór Kancelarii Biegłych Rewidentów Audytor Sp. z o.o. do badania sprawozdania finansowego uczelni za rok 2013.
3. Zatwierdzono Regulamin wyboru rektora i prorektorów Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

i szkoleniach. Wszystko po to, by dobrze i rzetelnie przygotować się do zawodu. Ich praca zaczyna się właśnie wraz z otwarciem STER-u.

Za najważniejszą działalność poradni założycielki przyjmują poradnictwo z zakresu pomocy rodzinie. „Czasem po prostu nie wiemy, co zrobić, gdzie się udać w przypadkach, które zdarzają się bardzo często, choć nam osobiście po raz pierwszy. Wsparcia potrzebują nie tylko chorzy i niepełnosprawni, ale wszyscy ci, których dotykają różne niespodziewane trudności. Dla nich najbardziej chcemy działać” – mówi Anna, jedna z pracujących na rzecz poradni studentek. „Swoją wiedzę możemy posłużyć, pomagając załatwić sprawy administracyjno-społeczne, z którymi coraz częściej trzeba się mierzyć, wkraczając w dorosłość. To nie jest łatwe, a i nie zawsze jest ktoś, do kogo możemy się udać” – dodaje Magdalena, która też dyżuruje w poradni.

Co jednak, kiedy nie możemy się zjawić w poradni w czasie dyżuru albo chcemy zapytać o zupełnie inną rzecz? W takich sytuacjach można skorzystać z maila albo telefonu. „Ty piszesz, my odpowiadamy, kiedy tylko możemy. Chodzi o to, by każdy mógł skorzystać z pomocy w dowolnej formie i dogodnym dla siebie terminie” – tłumaczy Zuzanna.

Poradnia jest otwarta dla studentów z wszystkich krakowskich uczelni, dlatego każdy, kto tylko zechce, może skorzystać z darmowej porady. Siedziba STER-u znajduje się w gmachu głównym Uniwersytetu przy ul. Franciszkańskiej 1, w sali 231 na II piętrze. Obecnie Poradnia otwarta jest w czasie dwugodzinnych dyżurów przez 4 dni w tygodniu, ale na spotkanie można umówić się o dowolnej porze – mailowo lub telefonicznie.

Więcej o Poradni STER dowiesz się, zaglądając na stronę www.upjp2.edu.pl oraz na nasz profil facebookowy: www.facebook.com/poradnia.ster

Poradnia STER

poniedziałek
17.00–18.00
(poradnictwo
psychologiczne)

środa
11.30–13.30
17.15–18.15
(Naturalne
Planowanie
Rodziny)

czwartek
13.30–15.30

piątek
9.45–11.45

tel. 511 459 902
(dostępny 24h
na dobę!)

Od narodzin do śmierci

IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa Symbol – znak – rytuał

tekst i zdjęcia: Magdalena Ficoń

Co symbolizują orzech, mirt, bluszcz czy pigwa? Jak poprzez lata zmieniały się zwyczaje i tradycje związane z zaślubinami? Dlaczego baptysterium jest tak szczególnym miejscem? Odpowiedzi na te i wiele innych pytań można było usłyszeć podczas konferencji z cyklu *Symbol – znak – rytuał*, zorganizowanej przez Katedrę Nauk Pomocniczych Historii i Archiwistyki Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII już po raz czwarty. Tym razem jej temat brzmiał *Od narodzin do śmierci*.

29 stycznia 2014 roku w gmachu Biblioteki UPJPII przy ul. Bobrzyńskiego 10 zgromadzili się polscy i zagraniczni

specjaliści z dziedziny symboliki, historii, teologii i literaturoznawstwa, by dyskutować na temat symboli i rytuałów, które towarzyszą nam przez całe życie. Gościliśmy referentów z Greckokatolickiego Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Preszowskiego na Słowacji oraz Polskiej Akademii Nauk, Uniwersytetu Rolniczego i Uniwersytetu Pedagogicznego, Wyższej Szkoły Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera w Krakowie, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy oraz Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonał rektor UPJPII ks. prof. dr hab. Władysław Zuziak. Następnie dziekan WHiDK ks. prof. dr hab. Jan Szczepaniak odczytał treść zawartej przed dziesięcioma laty umowy o współpracy z Greckokatolickim Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu w Preszowie, po czym nastąpiło podpisanie aktu odnawiającego tamte ustalenia. Ze strony WHiDK dokument podpisał dziekan i dyrektor Instytutu Historii dr hab. Jakub Sadowski, a ze strony Uniwersytetu Preszowskiego mons. prof. ThDr. Peter Šturák PhD oraz ks. ThDr. Peter Borza PhD.

Prelegenci omówili symbole i rytuały, które odnoszą się do najważniejszych momentów w życiu ludzkim: narodzin, chrztu, zaślubin i śmierci. Po raz kolejny udowodniono, że człowiek jako istota duchowo-zmysłowa wielką wagę przywiązuje do symboli, gdyż spoglądając na nie, widzi więcej, niż są w stanie wyrazić słowa.

Wokół Dziennika ojca Piotra Semenki CR

tekst: Maciej Bogdalczyk

zdjęcia: Maciej Bogdalczyk, Mateusz Mleczo

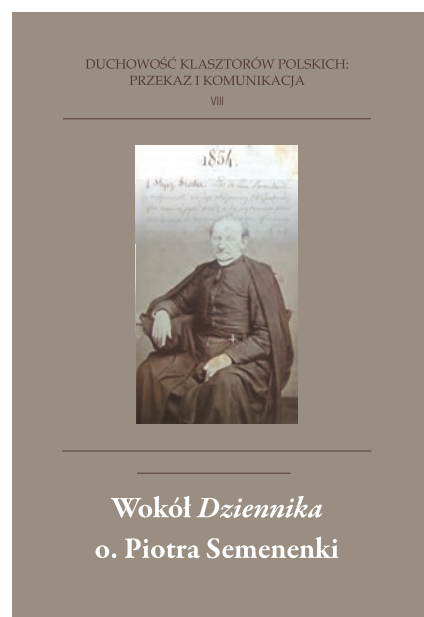
„Był on duszą waszego zgromadzenia, dla którego poświęcił całe swoje życie”

Leon XIII o Piotrze Semenke CR

Dla uczczenia kanonizacji papieża Jana Pawła II dnia 12 marca br. w Sali Kapitulnej Centrum Resurrectionis przy ul. ks. Stefana Pawlickiego 1 odbyło się VII sympozjum z cyklu *Duchowość klasztorów polskich: przekaz i komunikacja*. Sympozjum zostało zatytułowane *Wokół „Dziennika” o. Piotra Semenki CR w dwusetną rocznicę urodzin sługi Bożego* i zgromadziło znaczących prelegentów. Spotkanie miało charakter międzynarodowy – wystąpili m.in. prelegenci ze Lwowa, Warszawy, Krakowa czy Tarnowa. Swoją obecnością zaszczytili licznie zebranych uczestników abp Tadeusz Gocłowski, przełożony generalny Zgro-

madzenia Zmartwychwstania Pana Naszego Jezusa Chrystusa ks. Bernard Hylła CR oraz prowincjał zgromadzenia w Polsce ks. Wiesław Śpiewak CR.

O. Piotr Semenka CR – uczestnik powstania listopadowego, emigrant, główny współtwórca zakonu. W 1842 roku napisał regułę, a następnie przez wiele lat był generałem zgromadzenia (1842–1845, 1873–1886). Posiadał wielki autorytet naukowy u papieży. Pełnił funkcję konsultora Kongregacji Indeksu i Świętego Oficjum (Doktryny Wiary). Został również członkiem prestiżowych Papieskich Akademii: Religii Katolickiej oraz degli Arcadii. Jako ceniony

Wokół Dziennika
o. Piotra Semenki

duszpasterz oraz poszukiwany spowiednik był kierownikiem duchowym wielu wybitnych osób (m.in. bł. Celine Borzęckiej, bł. Jadwigi Borzęckiej, bł. Franciszki Siedliskiej, bł. Marceliny Darowskiej, s. B. Kolumby Białeckiej, bł. Angeli Trusz-

kowskiej). Współtworzył również lub pomagał w zakładaniu licznych żeńskich zgromadzeń zakonnych (m.in.: niepokalanek, zmartwychwstanek, służebniczek, felicianek, dominikanek, nazaretanek, reparatek czy pocieszycielek Najświętszego Serca Jezusowego). Doradzał także bł. Edmundowi Bojanowskiemu oraz bł. Henrykowi Koźmińskiemu. Jako współzałożyciel i wieloletni rektor Kolegium Polskiego w Rzymie przyczynił się do duchowego wzrostu i świętości wielu znaczących osobistości w polskim Kościele (m.in. Wincentego Granata, Jana Czuja, Jana Dąbrowskiego, Aleksandra Kakowskiego, Edmunda Dalbora, Adama Sapiehy, św. Józefa Sebastiana Pelczara, św. Józefa Bilczewskiego, bł. Jana Balickiego).

Odczyty prelegentów oraz związane z nimi dyskusje poprzedziła Eucharystia pod przewodnictwem JE abpa Tadeusza Gołdowskiego. Następnie uczestników sympozjum serdecznie przywitał ks. Wiesław Śpiewak CR, podkreślając, że pełna treść *Dziennika* wciąż czeka na wydobycie na światło dzienne. Sympozjum składało się z sesji przedpołudniowej, której przewodniczył ks. prof. dr hab. Stefan Kopek CR, oraz z sesji popołudniowej, której prowadzenie objął ks. dr hab. Dariusz Tabor CR. Pierwszą część sympozjum rozpoczął ks. dr Kazimierz Wójtowicz CR, reprezentujący Komisję Studiów Zmartwychwstańczych w Krakowie, który wygłosił referat przedstawiający Semenenkę jako oryginalnego filozofa oraz wybitne-

go teologa o sercu dziecka i umyśle geniusza. Następnie głos zabrał ks. prof. dr hab. Wojciech Misztal (kierownik Katedry Duchowości Mediów i Relacji Społecznych, Wydział Nauk Społecznych UPJPII), który przybliżył postać ks. Piotra Semeneki CR jako osoby duchownej zaangażowanej w życie społeczne, lecz przestrzegającej przed możliwością instrumentalnego traktowania życia religijnego przez polityków. Ks. prof. dr hab. Stanisław Urbański (kierownik Katedry Teologii Życia Duchowego, Wydział Teologiczny UKSW) w swoim wystąpieniu skupił się na dynamizmie oraz bogactwie życia mistycznego ks. Piotra Semeneki. Sesję przedpołudniową zakończył multimedialny pokaz ks. dr. Wojciecha Mleczki CR (założyciela i administratora Biblioteki Internetowej Zmartwychwstańców), odnoszący się zarówno do osoby o. Piotra Semeneki, jak i jego twórczości, po którym nastąpiła dyskusja. Sesję popołudniową rozpoczął referat ks. dr hab. Janusza Królikowskiego, prof. UPJPII (kierownika Katedry Teologii Dogmatycznej, Wydział Teologiczny UPJPII Sekcja w Tarnowie), który ponownie nawiązując do mistyki, wskazał na jedność idei teologicznej obecnej w *Dzienniku* oraz na wyjątkową dojrzałość mistyczną Piotra Semeneki, wyrażoną również w kazaniach czy utworach poetyckich. O. dr Piotr Jordan Śliwiński OFMCap (UJ, założyciel Szkoły dla Spowiedników) przedstawił relację o Semeneki z wybitnym polskim kapucynem

o. Prokopem Leszczyńskim. Wątki filozoficzne obecne w *Dzienniku* ks. Piotra Semeneki CR przedstawił w interesujący sposób ks. dr Kazimierz Mikucki CR (WSD, Lwów) wskazując również na kontakty Semeneki z czołowymi europejskimi filozofami. Z referatem zamykającym całe sympozjum wystąpił dr Marek Mariusz Tytko (UJ), który analizując użycie w *Dzienniku* terminów „ludzki”, „ludzie” oraz „człowiek”, skupił uwagę słuchaczy na koncepcjach antropologicznej oraz wychowawczej, jakie wyłaniają się po lekturze *Dziennika*. Część naukową sympozjum zakończył ks. Bernard Hylla CR, który podziękował uczestnikom za przybycie oraz interesujące wystąpienia.

Po wygłoszonych referatach sympozjum uświetnił występ artystyczny znakomitego polskiego aktora teatralnego, filmowego oraz telewizyjnego prof. Jerzego Treli (PWST, Kraków). Spotkanie zakończyły uroczyste Nieszpory. Organizatorami sympozjum byli Katedra Duchowości Mediów i Relacji Społecznych w Instytucie Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz Zgromadzenie Zmartwychwstania Pana Naszego Jezusa Chrystusa Prowincja Polska. Należy dodać, że wystąpienia prelegentów zostały opublikowane w monografii monografii wydanej przez Wydawnictwo św. Jana Pawła II (www.swietyjanpawel2.pl).

Kościół jest piękny

tekst: Sara Rynowska

„Piękno zbawi świat” (F. Dostojewski)

Współczesny świat oferuje nam jasne kanony piękna: nieskazitelna sylwetka atlety, sprężysta skóra, lśniąca włosy, uśmiech powalający na kolana bielą zębów i ubrania dopasowane do nastroju i pogody. Nie tym jednak zajmowali się uczestnicy konferencji naukowej *Kościół jest piękny*. Odbędzie się ona 27 lutego 2014 roku w auli Wyższego Seminarium Duchownego w Krakowie przy ul. Podzamcze 8, a jej organizatorami byli Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie oraz Komitet Nauk Teologicznych PAN przy współpracy z Uniwersytetem Jagiellońskim. Najwyraźniej dociekania dotyczące piękna trapią wielu z nas, gdyż aula zappełniła się słuchaczami nie tylko z Krakowa, ale również z Katowic, Kielc, Lublina, Jędrzejowa oraz Poznania i Tuchowa.

Spotkanie rozpoczął kard. Stanisław Dziwisz, Wielki Kanclerz UPJPII, a wprowadzenie teologiczne przedstawił ks. prof. dr hab. Wojciech Zyzak, dziekan Wydziału Teologicznego. Przytoczył on słowa Fiodora Dostojewskiego, powtarzane w trakcie spotkania jeszcze kilkakrotnie: „Piękno zbawi świat”. Dokonał także zarysu biblijnego pojęcia piękna, które nie ogranicza się do samej tylko estetyki, ale sięga o wiele głębiej, aż do źródła, którym jest sam Bóg. Dzięki takiemu właśnie obrazowi mówimy o Kościele, że jest piękny, mimo iż jednocześnie jest święty i grzeszny; w końcu Piotr – Skąła zostaje nazwany przez Chrystusa także szatanem. Prelegent nie ograniczył się tylko do Pisma Świętego – wzbogacił przemówienie o takie źródła jak wypowiedzi świętych (np. św. Benedykta od Krzyża), jak i papieży Jana Pawła II i Franciszka.

Konferencja została podzielona na dwie sesje, z przerwą na kawę i pączki, którymi organizatorzy uraczyli słuchaczy z okazji tłustego czwartku. Pierwszą część poprowadził o. dr hab. Ireneusz Ledwoń OFM z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, drugą dr Marek P. Chojnacki OCist (UPJPII).

Temat pierwszego referatu wygłoszonego przez prof. dr. hab. Andrze-

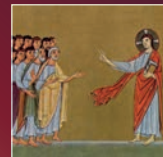
ja Napiórkowskiego OSPPE brzmiał *Ukryte i jawne piękno Kościoła*. Zaznaczył on konieczność patrzenia na Kościół przez pryzmat zarówno wiary, jak i umysłu, aby jak najskuteczniej dążyć do odkrycia obiektywnej prawdy. W innym przypadku człowiek zaciemnia obraz piękna w Kościele, zapominając często o dynamizmie misterium Chrystusa. Dzieje się to poprzez dwa typy redukcjonizmu: instytucjonalnego i tego ograniczającego Kościół jedynie do wymiaru duchowego; oba grożą powstaniem rozdzwieniu między wiarą chrześcijanina i jego życiem, niszcząc harmonię, którą oferuje nam Bóg. O tym, że sam Bóg postanowił ukazać nam wzór piękna, przekonywał ks. dr Józef Morawa w referacie zatytułowanym *Piękno tajemnicy Wcielenia na obliczu Kościoła*. Oparł się on na myśli św. Augustyna o melodii granej przez Ducha Świętego na dwu fletach: jedną z melodii jest Piękny Pasterz Chrystus, drugą – cierpiący Sługa Jahwe (Iz 53). Widzimy więc, że piękna w eklezjologii nie wolno nam zamknąć jedynie w estetyce, ale wiąże się ono bardzo mocno również z cierpieniem. Co ważne, kiedy mówimy o Chrystusie jako Dobrym Pasterzu, często nie jesteśmy świadomi, że właściwe tłumaczenie tego ewangelicznego wyrażenia to Piękny Pasterz; szczególną moc zyskuje to w momencie, kiedy Jezus przynagła nas, aby nasze piękne uczynki były widoczne dla wszystkich – piękne, bo dobre i dobre, bo piękne.

Piękno estetyczne nie może pozostać niedocenione, aczkolwiek nigdy nie wolno uczniowi Jezusa zapomnieć, iż wizualne doznania mają prowadzić duszę do Boga, jak i do działania na rzecz bliźnich. Mówił o tym dr M. Chojnacki OCist w wystąpieniu zatytułowanym *Nie tylko piękne katedry. Średniowieczna myśl o Kościele*. Opierając się na pismach św. Bernarda z Clairvaux, przypomniał on słuchaczom, że piękno często odnajdujemy w prostocie i umiarze. W średniowieczu bywało, że przepych barokowych katedr często odciągał człowieka od modlitwy i wiódł do zbyt-

Piękno Kościoła

REDAKCJA:

Marek Chojnacki OCist
ks. Józef Morawa
Andrzej A. Napiórkowski OSPPE

UNIWERSYTET PAPIESKI JANA PAWŁA II W KRAKOWIE

niego przywiązania do dóbr materialnych, podczas kiedy surowe wnętrza mnisznych kościołów pomagały skupić się na relacji z Chrystusem, którą później można było przekuć na konkretne uczynki miłosierdzia. O zewnętrznym wyrazie wewnętrznego ładów mówił także ks. dr hab. Przemysław Nowakowski, prof. UPJPII. „Liturgia musi być piękna” – ten imperatyw staje się zrozumiałym dopiero w świetle jednej z jej definicji: „liturgia to piękny gest Chrystusa, który uzgadnia i porządkuje nasze gesty”. Gesty Chrystusa wynikały z miłości i to właśnie stanowi o ich pięknie, a my powtarzając te gesty, tworząc swoisty „teatr”, przez Chrystusowe piękno dążymy do zbawienia. Dzięki tej uporządkowanej „poezji”, jak zaznaczył prelegent, budujemy porządek w naszym życiu, a elementy takie jak obecne w Kościele Wschodu ikony odsyłają nas ku rzeczywistości Bożej. W swoim bogactwie ruchu, obrazu, muzyki i zapachu liturgia porusza każdy ludzki zmysł, pozwalając mu całemu odczuć Bożą obecność, a przez to nawiązać pełną miłości relację. Jeszcze jeden gość zaszczylił nas pracą dotyczącą sztuki. Ks. dr hab. Dariusz Tabor CR w swojej prezentacji przedstawił przykłady z architektury i sztuki średniowiecznej, które ukazywały rolę konkretnych elementów w odczytywaniu piękna Kościoła. Pierwszymi z nich były blask i przepych, które symbolizowały władzę i chwałę Boga; kolejne przedstawiały Chrystusa jako osobę z innego wymiaru, niejako odrealnionego i niemal odczłowieczonego, co nie pozwalało zapomnieć odbiorcy o Jego boskości.

Trzeci i ostatni z przywołanych elementów to przepych powiązany z grą światła – szczególnie widoczny w bogatych w kolumny katedrach, które pozwalały wiernym na dostrzeżenie światła samego Boga. Wszystkie te trzy elementy służyły uobecnianiu nadprzyrodzoneści, a wiernego miały prowadzić do wzrostu duchowego.

O duchowym wzroście w aspekcie bardzo praktycznym traktował referat *Mądrość katolickiej edukacji* ks. prof. dr. hab. Tadeusz Panusia. Autor wskazał na katechezę szkolną i jej 24-letnią obecność w polskich szkołach. Duszpasterz powtórzył słowa Jana Pawła II dotyczące tego, że żadnemu katechecie – świeckiemu czy duchownemu – nie wolno zapomnieć, że katechizowanie nie tylko jest im dane, ale przede wszystkim zadane. Praca ta bez wątpienia jest wielkim wysiłkiem, jednak czas i badania pokazują, że chociaż istnieje wie-

le aspektów wymagających dopracowania, to jednak katechizacja w Polsce się rozwija, na co wskazuje choćby rosnąca wciąż liczba katechetów świeckich oraz wydawanych podręczników do religii. Jednocześnie pojawił się problem wychowania w wierze, które w obecnych czasach często ogranicza się tylko do godzin spędzonych na religii w szkole, podczas gdy w środowisku domowym tego wychowania brakuje. Nie wolno jednak popadać w pesymizm, ale starać się przekazywać uczniom żywą wiarę, tak by sami chcieli z Chrystusem nawiązać bliską relację.

Niestety, wszystko, co dobre, kiedyś się kończy. Zanim jednak audytorium opuściło salę, przyszedł czas na dyskusję podsumowującą. Pojawiły się między innymi pytania do ks. prof. dr. hab. Krzysztofa Kościelniaka, który wygłosił referat o pięknie pluralizmu Kościołów wschodnich, o to, jak owo piękno

jest postrzegane w islamie. Uwagi dotyczyły także myśli św. Bernarda z Clairvaux, a dokładnie brania przykładu z protestanckiej prostoty obecnej w wystrój świątyń. Do innych, dość licznych pytań dołączyły także podziękowania i wyrazy uznania dla wszystkich przemawiających, a także dla organizatorów tej niezwykle udanej konferencji.

Kanony piękna w historii ludzkości bywały przeróżne: od idealizowanych posągów przedstawiających herosów przez rubensowskie kształty aż do kultu ciała i estetyki. Jedno jest jednak pewne: piękno Kościoła zawsze wykracza poza te kanony, jest czymś więcej, bo też wpływa ze Źródła, które jest niezmiennie, a którym jest sam Bóg. Niech nas nigdy nie zwiódą nasze zmysły: prawdziwe Piękno będzie zawsze wpływać przede wszystkim z duszy przeżywającej żywo i autentycznie własną wiarę, przekuwając ją na konkretne uczynki.

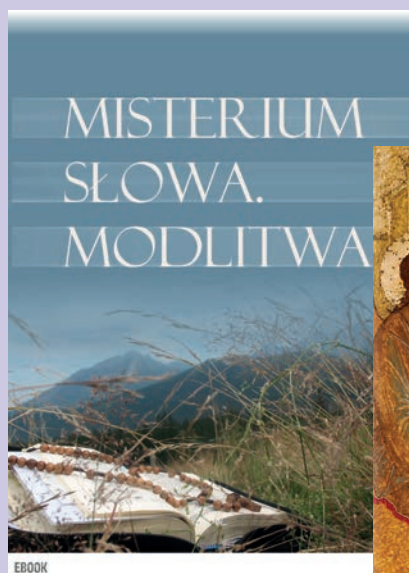
Fundacja im. Świętej Królowej Jadwigi dla Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

Z radością informujemy o kolejnych uzyskanych dofinansowaniach. W ramach konkursu „Mecenat Małopolski 2014” otrzymaliśmy od Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego 30 tys. złotych na realizację projektu „Jubileusz 25-lecia chóru Psalmodia Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie”! Serdecznie dziękujemy za współpracę Stowarzyszeniu PASSIONART oraz chórowi Psalmodia i jesteśmy przekonani, że wspólnie zrealizujemy to zadanie najlepiej, jak się da.

Natomiast w ramach konkursu „Małopolska Nasz Region, Nasza Szansa” w I naborze na 2014 rok nasza fundacja uzyskała od Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego dofinansowanie 5 tys. na realizację przedsięwzięcia „Muzyka średniowiecznego Krakowa – jednogłosowe śpiewy Królewskiej Katedry na Wawelu”. Już teraz zapraszamy na wspaniałe koncerty w wykonaniu Żeńskiego Zespołu Wokalnego Flores Rosarum z okazji 650. rocznicy konsekracji Królewskiej Katedry na Wawelu. Pierwszy występ odbył się 27 marca o godz. 18.00 podczas koncertu jubileuszowego w katedrze.

Z okazji kanonizacji bł. Jana Pawła II w Krakowie wybiliśmy pamiątkowe medale. Są one wyjątkowymi pamiątkami tego wydarzenia, szczególnie ważnego dla społeczności akademickiej uczelni noszącej imię papieża Polaka. Cały dochód z ich sprzedaży zostanie przekazany na działalność statutową naszej fundacji, czyli na wspieranie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie – uczelni założonej przez Ojca Świętego.

Pracownicy uczelni mogą kupić medal w cenie kosztów produkcji. Szczegółowe informacje o sprzedaży medali: fundacja@upjp2.edu.pl lub u członków Zarządu.

medal brązowy z pudełkiem – 70 zł

medal posrebrzany z pudełkiem – 80 zł

medal złoty z pudełkiem – 100 zł

III Krakowskie Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych

tekst: Magdalena Szczyпка

zdjęcie: Bernard Kuś

W dniach 26 lutego – 1 marca br. po raz kolejny miały miejsce Krakowskie Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Program tegorocznych obchodów obfitował w piękne i poruszające wydarzenia. Zaangażowanie młodzieży wzbudziło podziw nie tylko publiczności, ale także samych organizatorów – a były nimi stowarzyszenie PASSIONART oraz Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Krakowie. W koncertach brał udział również chór Psalmodia.

Pierwszego wieczoru obchodów 26 lutego odbyła się próba otwarta do koncertu galowego w Filharmonii Krakowskiej. 27 lutego podczas koncertu galowego *W hołdzie żołnierzom wyklętym*, tak samo jak podczas próby otwartej dzień wcześniej, sala Filharmonii Krakowskiej została wypełniona po brzegi. Zabrzmiiała *Bogurodzica*, muzyka Bartosza Chajdeckiego napisana do serialu *Czas honoru* oraz *Victoria* Wojciecha Kilara. Pod batutą *maestro* Piotra Sułkowskiego zagrała orkiestra PASSIONART i zaśpiewali chórzyci z pięciu krakowskich chórów, m.in. Psalmodii. 300 osób na scenie i patriotyczny repertuar porwały słuchaczy. Zaszczytem dla chóru Psalmodia było,

iż jedną z solistek była Dorota Świerczek, Psalmodianka.

Również 26 lutego w centrum kultury Rotunda miał miejsce koncert *Bar-dowie drugiej konspiracji*, na który składały się autorskie utwory Andrzeja Kolałakowskiego i Lecha Makowieckiego w nowych aranżacjach na sekcję jazzową i chór.

Równolegle w dniach 27 lutego – 14 marca można było podziwiać wystawę fotograficzną autorstwa laureatów konkursu *Żołnierze wyklęci – historia, która mnie porusza*. Także Gmina Miejska Kraków zaangażowała się w obchody tego ważnego dnia, organizując wydarzenia kulturalne w dniu 28 lutego w Kinie Kijów. Na program złożyły się projekcja filmu *Kwatera Ł*, otwarty panel dyskusyjny z udziałem publiczności oraz koncert *Waszej pamięci żołnierze wyklęci* prezentujący utwory „Tadka” Polkowskiego z płyty *Niewygodna prawda symfonicznie*.

W sam Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych, czyli 1 marca, miały miejsce dwa wydarzenia. O godzinie 11.00 odbyło się spotkanie pod Zapomnianą Tablicą przy placu Inwalidów, gdzie mieściła się siedziba Urzędu

Bezpieczeństwa. Wydarzenie zorganizowane zostało przez zarząd obszaru podludniowego Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość. Tego samego dnia w bazylisce Najświętszego Serca Pana Jezusa oo. Jezuitów o godz. 18:00 odbyła się msza święta w intencji śp. o. Władysława Gurgacza SJ oraz koncert utworów sakralnych i patriotycznych *Gaude Mater Polonia* wykonany przez chór Dominanta.

Krakowskim obchodom towarzyszyły również koncerty w Dębicy, Rzeszowie, Kielcach, Limanowej. Swój ogromny udział w przygotowaniu chóru Psalmodia mieli Katarzyna Śmiałkowska, Janusz Wierzgacz i Marek Pawełek.

Tak jak napisał śp. prezydent Lech Kaczyński: „Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych ma być wyrazem hołdu dla żołnierzy drugiej konspiracji za świadectwo męstwa, niezłomnej postawy patriotycznej i przywiązania do tradycji niepodległościowych, za krew przelaną w obronie Ojczyzny”. I dobrze świadczy o naszej miłości do Ojczyzny, że zaangażowaliśmy się całym sercem i dołożyliśmy starań, aby ten dzień właśnie taki był.

Wyniki konkursu plastycznego
Taki duży, taki mały... Święty Jan Paweł II i ja – papież Polak w oczach dzieci i młodzieży zorganizowanego przez Bibliotekę UPJPII

Nagrody w kategorii przedszkoli i klas 0:

- I miejsce Zuzanna Kałwa – Klub Kultury „Piaskownica” w Krakowie
- II miejsce Przemysław Sikora – Młodzieżowy Dom Kultury K.I. Gałczyńskiego w Krakowie
- III miejsce Gabriela Bojko – Młodzieżowy Dom Kultury K.I. Gałczyńskiego w Krakowie

Nagrody w kategorii klas I–III szkoły podstawowej:

- I miejsce Maria Kotulska – Publiczna Szkoła Podstawowa w Witeradowie
- II miejsce Hanna Popowicz – Zespół Szkół Publicznych w Radziszowie
- III miejsce Roksana Pelson – Szkoła Podstawowa nr 7 w Krakowie

Nagrody w kategorii klas IV–VI szkoły podstawowej:

- I miejsce Łucja Płaszczyk – Szkoła Filialna w Polomie Dużym
- II miejsce Selena Fikas – Zespół Szkół w Porąbce Uszewskiej
- III miejsce Sebastian Ryś – Szkoła Podstawowa w Jasienicy

Nagrody w kategorii klas I–III gimnazjum:

- I miejsce Julianna Mastek – Zespół Szkół nr 2 w Brodach
- II miejsce Aleksandra Rak – Zespół Szkół w Starym Wiśniczu
- III miejsce Ewelina Dębowska – Gimnazjum w Dobranowicach

Szczegółowe informacje o konkursie i relacja z rozdania nagród w kolejnym numerze „Vita Academica”.

Przez ćwierćwiecze ze śpiewem na ustach

25 lat chóru Psalmodia

tekst: Małgorzata Gądek

zdjęcia: archiwum Psalmodii

Jubileuszowy sezon 25-lecia działalności artystycznej chóru Psalmodia wciąż trwa. Przez te lata zespół prowadził ożywioną aktywność koncertową, wyjeżdżał zagranicę, brał udział w konkursach i festiwalach oraz współpracował ze znakomitymi artystami i instytucjami kulturalnymi. Przez 25 lat dyrygenci i chórzyci wypracowali artystyczną markę, która jest rozpoznawalna w Krakowie, Małopolsce i całej Polsce. Psalmodia jest znana w szerokich kręgach artystycznych – za sprawą nagród, występów w prestiżowych miejscach, ale nade wszystko dzięki dobrym, często wzruszającym wykonaniom.

Chór Psalmodia powstał w październiku 1988 roku przy Instytucie Liturgicznym Wydziału Teologicznego Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Od początku prowadził go Włodzimierz Siedlik (wtedy jeszcze jako student PAT). Dekretem Wielkiego Kanclerza kard. Franciszka Macharskiego 31 maja 1996 roku Psalmodia stała się chórem Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Od roku akademickiego 2000/2001 do chóru zaczęli wstępować również studenci i absolwenci innych krakowskich uczelni. We wrześniu 2008 roku Psalmodia została przyjęta do Polskiej Federacji Pu-

eri Cantores i jest jej czynnym członkiem. 19 czerwca 2009 roku w związku z decyzją papieża Benedykta XVI przekształcającą PAT w uniwersytet papieski zespół stał się chórem Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie i takie miano z dumą nosi obecnie.

Ludzie Psalmodii

Wysoki poziom zespołu jest zasługą wielkich talentów znakomicie i profesjonalnie poprowadzonych przez dyrygentów. Z Psalmodią jako asystenci pracowali m.in.: Robert Kucharzyk (obecnie organista i dyrygent chóru parafii św. Judy Tadeusza), Agnieszka Trela-Jochymek (dyrygent chóru Lege Artis, chóru II LO w Krakowie), Joanna Gu-

towska-Kuźmich (dyrygent chóru Uniwersytetu Rolniczego i chóru Agricola), Marcin Wróbel (związany z Filharmonią Krakowską, dyrygent Lutni Krakowskiej), Szymon Markiewicz (pianista, Cracow Gospel Choir i chór Joyful Voice).

Na przestrzeni lat chór Psalmodia ukształtował wiele talentów. Nasi chórzyci osiągają indywidualne sukcesy artystyczne i zawodowe. Warto wspomnieć o takich osobach, jak:

Agata Kuliś – wokalistka, kompozytorka muzyki rozrywkowej, obecnie studentka Berklee College of Music,
Michał Dembiński – śpiewak, w zeszłym roku zdobył Nagrodę Specjalną dla Najpiękniejszego Głosu Basowego na III Międzynarodowym Kon-

kursie Wokalnym im. Giulio Perottiego w Ueckermünde, związany m.in. z Cappellą Cracoviensis,

Mateusz Prendota – prezydent Polskiej Federacji Pueri Cantores, związany zawodowo z Filharmonią Krakowską i zespołem OCTAVA Ensemble,

Jakub Koziół – menadżer Chóru Polskiego Radia w Krakowie, śpiewak Filharmonii Krakowskiej,

Anna Wodyńska – śpiewaczka Opery Krakowskiej, związana z Filharmonią Narodową i Krakowską Operą Kameralną,

Zbigniew Suflita – znany konserwator zabytków, chórzysta z ponad 50-letnim stażem, w 2003 roku za pracę artystyczną w Krakowskim Chórze Akademickim Uniwersytetu Jagiellońskiego uzyskał z rąk rektora brązowy medal 600-lecia UJ.

Konkursy i festiwale

Najważniejsze osiągnięcia konkursowe chóru Psalmodia:

1993 Ogólnopolski Turniej Chórów Legnica Cantat – nagroda za najlepszy debiut, nagroda za najlepszą technikę wokalną i nagroda specjalna – Srebrna Lutnia

1994 XXIX Międzynarodowy Festiwal Pieśni Chóralnej w Międzyzdrojach – I miejsce i złoty medal w konkursie Współczesna Muzyka Chóralna

1995 Międzynarodowy Festiwal Muzyki Cerkiewnej w Hajnówce – wyróżnienie

1995 Międzywojewódzki Konkurs Chórów w Krakowie – II nagroda

1996 udział w XXXVI Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Religijnej w Loreto (Włochy)

1996 Międzywojewódzki Konkurs Chórów w Krakowie – I nagroda, wyróżnienia i nagrody podczas konkursów kolęd w Myślenicach, konkursach mu-

zyki chóralnej w Niepołomicach, Krakowie oraz Łodzi

2009 IV Festiwal Chóralny Cantate Domino w Krakowie – I nagroda

2009 XI Małopolski Konkurs Chórów w Niepołomicach – Złota Struna i Nagroda Specjalna burmistrza miasta

2010 Ogólnopolski Turniej Chórów Legnica Cantat – III miejsce

2012 XIV Małopolski Konkurs Chórów w Niepołomicach – Grand Prix

2012 III Ogólnopolski Festiwal Muzyki Chóralnej Sacra Ecclesiae Cantio w Tarnowie – Grand Prix

Występy artystyczne

Od początku istnienia chór Psalmodia bierze udział w życiu kulturalnym Krakowa, a także w wydarzeniach lokalnych, uczelnianych oraz kościelnych. Jest regularnie angażowany w oprawę muzyczną uroczystości i wydarzeń społecznych organizowanych przez władze samorządowe (Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Urząd Miasta Krakowa). Zespół brał udział w takich przedsięwzięciach, jak: przygotowanie papieskich pielgrzymek w latach 1991, 1997, 1999 i 2002, Tynieckie Recitale Organowe, cykl *Muzyczne wieczory na Salwatorze*, cykl *Koncerty Albertyńskie* Stowarzyszenia Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej im. Świętego Brata Alberta ECCE HOMO.

Chór ma na swoim koncie wiele niepowtarzalnych doświadczeń muzycznych. W ostatnich latach działalności były to:

2008 otwarcie XII Wielkanocnego Festiwalu Ludwika van Beethovena – IX Symfonia

2008 wykonanie *Mszy koronacyjnej* Wolfganga Amadeusza Mozarta

2008 udział w XII Letnim Festiwalu Operowym w Krakowie – operetka *Baron cygański* Johanna Straussa

2009 oprawa artystyczna narodowych uroczystości na Wawelu z okazji dwudziestej rocznicy upadku komunizmu w Polsce

2009 udział w koncercie z okazji nadania honorowego obywatelstwa Ostrow-

2013 XIV Międzynarodowe Spotkania Chóralne Ad Gloriam Dei w Pińczowie – Grand Prix

ca Świętokrzyskiego kompozytorowi Henrykowi Mikołajowi Góreckiemu

2009 udział w Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Kameralnej *Muzyka na szczytach* w Zakopanem

2009 *Muzyka polskich Mistrzów w kulturalnych stolicach Niemiec i Beneluksu* – zagraniczna trasa koncertowa

2010 uroczysta inauguracja Roku Chopinowskiego w Krakowie – wykonanie *Mszy F-dur* Józefa Elsnera wraz z Capellą Cracoviensis

2010 uczestnictwo w uroczystościach pogrzebowych Prezydenta RP

2010 udział w koncertach organizowanych przez Krakowskie Biuro Festiwalowe: Festiwal Muzyki Filmowej, Requiem na Rynku, Festiwal Cracovia Sacra

2010 zagraniczna trasa koncertowa w Budapeszcie

2010/2011 udział w XXXVI Międzynarodowym Kongresie Federacji Pueri Cantores w Rzymie

2011 uczestnictwo w mszy świętej dziękczynnej za beatyfikację Jana Pawła II, koncert w Rzymie z NOSPR, w programie m.in. *Missa Magna Beatificationis* Michała Lorenca

2011 *Twórczość Henryka Mikołaja Góreckiego w kontekście myśli Jana Pawła II* – cykl koncertów w miastach Małopolski upamiętniających osobę Jana Pawła II oraz wybitnego polskiego kompozytora Henryka Mikołaja Góreckiego

2011 udział w II Międzynarodowym Kongresie Bożego Miłosierdzia w Kra-

stawie – oratorium *Christus Franciszka* Liszta oraz *Msza Des-dur* Stanisława Moniuszki

2011 koncert z okazji 20-lecia Tarnowskiej Orkiestry Kameralnej – *Msza G-dur* Franciszka Schuberta

2012 udział w I Krakowskich Obchodach Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych

2012 trasa koncertowa w Szwajcarii promująca muzykę polską

2012 koncert w Filharmonii Częstochowskiej z okazji 85. rocznicy urodzin Juliusza Łuciuka

2013 udział w II Krakowskich Obchodach Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych

2013 koncert w Filharmonii Narodowej w ramach *Czwartkowych spotkań muzycznych*

2013 *Muzyczny dialog kultur* – próba otwarta z muzyką cerkiewną z udziałem kompozytora Romualda Twardowskiego

2013 *Poznaj mój region, poznaj mój kraj* – zagraniczna trasa koncertowa w Czechach, Niemczech i Austrii

2014 udział w III Krakowskich Obchodach Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych – wykonanie muzyki Bartosza Chajdeckiego do serialu *Czas honoru*

Współpraca

Chór Psalmodia występuje samodzielnie, ale także wykonuje wiele koncertów we współpracy z innymi zespołami oraz na zaproszenie instytucji państwowych, kulturalnych i charytatywnych. W ostat-

nich latach zespół współpracował z takimi instytucjami, jak: Filharmonia Narodowa w Warszawie, Telewizja Polska, Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia, Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie, Opera Krakowska, Chór Polskiego Radia w Krakowie, Krakowskie Biuro Festiwalowe, Capella Cracoviensis, Orkie-

stra Akademii Beethovenowskiej, Filharmonia Częstochowska, Filharmonia Brneńska, Akademia Muzyczna w Krakowie, Instytut Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II, Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się”, Tarnowska Orkiestra Kameralna, Krakowska Młoda Filharmonia, Fundacja „Mam marzenie”, Akademia Przyszłości

Dyskografia

Te Deum laudamus (2002) – utwory polskich kompozytorów, muzyka cerkiewna oraz inne dzieła chóralistyki.

Utwory Henryka Mikołaja Góreckiego, m.in. *Pieśń rodzin katyńskich* (premiera fonograficzna utworu) nagrane z chórem Uniwersytetu Jagielloń-

skiego i Chórem Akademii Rolniczej w Krakowie (2008)

Totus Tuus (2011) – utwory Henryka Mikołaja Góreckiego, m.in. *Pod Twoją obronę* op. 56 (światowa premiera fonograficzna)

Stanisław Moniuszko (2012) – płyta monograficzna nagrana we współpracy ze Stowarzyszenia PASSIONART, która stanowi początek serii *Polska muzyka choralna*.

Sursum corda (2013) – prezent środowiska akademickiego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II dla kard. Stanisława Dziwisza z okazji 50. rocznicy

święceń kapłańskich oraz 15-lecia sakry biskupiej. Można usłyszeć na niej *Psalm 150* ks. Wojciecha Kałamarza, napisany specjalnie dla Psalmodii, oraz polską muzykę sakralną.

Jako podsumowanie pozwolę sobie zacytować tekst artykułu Bogdana Gancarza („Gość Niedzielny”) o naszym jubileuszu: „W Krakowie jubileusz mniejszy niż setka lat działalności uchodzi za dziecinny. Jednak ćwierćwiecze chóru Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie przyniosło tak wiele dokonań, że obchodzony w tym roku jubileusz należy traktować

poważnie”. Wszystkie zaprezentowane dokonania, przedsięwzięcia, ogrom osób zaangażowanych w pracę chóru i nadających specyficzną rodzinną atmosferę zdają się potwierdzać te miłe słowa.

Rzecz o niezwykłości człowieka – słońce

Akcja BON UPJPII

tekst: Małgorzata Zawadzka-Morawiecka

zdjęcie: Piotr Kutypa

Ranek w górach

Wyzłoczone słońcem szczyty
Już różowo w górze płoną,
I pogodnie lśnią błękitny
Nad pogiętych skał koroną.
[...]

Góry wyszły jak z kąpieli
I swym łonem świecą czystym,
W granitowej świecą bieli
W tym powietrzu przezroczystym.

Każdy zakręt, każdy załom
Wyskakuje żywy, dumny;
Słońce dało życie skałom,
Rzeźbiąc światłem ich kolumny.

Adam Asnyk

Słońce ogrzewa, pozwala wzrastać, stwarza dogodne warunki dla wszystkiego, co żyje, wprawia w dobry nastrój. Słońce to nadzieja, bezpieczeństwo. Słońce kojarzy się z czasem odpoczynku i zdrowia. Człowiek w mieście nie dostrzega niebezpieczeństwa ze strony słońca. Dopiero kiedy wyjedzie się na wieś, można zauważyć, że słońce potrafi również niszczyć i odbierać nadzieję. Nadmiar słońca niszczy uprawy, pozostawia ziemię bez życia, a ludzi bez pożywienia i dochodów. Nadmiar słońca potrafi zniechęcić, bo włożona praca nie przynosi oczekiwanego skutku. Słońce potrafi zabić marzenia i zniweczyć starania.

Podobnie jak ze słońcem jest z opieką i ochroną. Człowiek, który w swoim życiu doświadcza jej w umiarze, wzrasta i staje się silny. Osoby, które doświadczają opieki w nadmiarze, spalają się w przesycie ochrony i nigdy nie staną się silne. Ich marzenia giną w morzu pomocy i wyręcza-

nia, a ich własna droga staje się podążaniem za palącym słońcem, które wskazuje cel. Taka sytuacja nie może i nie ukształtuje silnego człowieka, który ma pomysł na własną drogę życia, jest niezależny, samodzielnie myślący, odporny na huragany życia. Jedyne, do czego może doprowadzić taka nadopiekuńczość, to uzależnienie od osoby, która się nim opiekuje, brak aspiracji życiowych, własnego celu, niezaradność, potrzeba ciągłego chronienia się za kimś oraz brak poczucia odrębności.

Osoby z niepełnosprawnościami są szczególnie narażone na nadopiekuńczość środowiska, w którym przebywają. Poddawanie dobrych pomysłów, układanie planu na życie, postawa „wiem lepiej” to najczęstsze przejawy nadopiekuńczości. Nie zaprzeczam faktowi, że pomoc często jest potrzebna. Jednak pomoc powinna być właśnie tym, co można nazwać „ożywiającym słońcem”. Natomiast nadopiekuńczość to spalanie, wyręczanie w czymś, co ktoś może zrobić samodzielnie. Wyręczanie to skazywanie na porażkę życiową. Każdy ma jakieś możliwości i umiejętności. Opieka pozwala na ich rozwój, czuwając, żeby nie zabrakło w nim również podmuchów wiatru i deszczu. Nie chodzi bowiem o to, żeby przeszkody usuwać, ale żeby pomagać je przewyciężać. Przewyciężanie jest bowiem wzrastaniem. To nie burze mogą zniszczyć człowieka, a susza, która oznacza brak możliwości, stagnację.

W tegorocznym cyklu chcieliśmy pokazać, czym są w życiu ludzkim burze, wiatr i słońce. Wszystkie trzy mogą stać się siłą niszczącą, ale bez nich niemożliwe jest życie człowieka. Ujarmienie tych sił to wzrost w niezależność. Czasem potrzebna jest pomoc drugiego człowieka. Chodzi jednak o to, aby ten człowiek nie stał się kolejnym niszczącym żywiołem.

Międzynarodowy Salon Edukacyjny Perspektywy

tekst: Łukasz Rzepka
zdjęcia: Grzegorz Siata

W dniach 6–8 marca br. studenci Anna Kuciel, Grzegorz Siata i Łukasz Rzepka oraz koordynatorka promocji Monika Wiśniarska kolejny już raz uczestniczyli w Międzynarodowym Salonie Edukacyjnym „Perspektywy”, odbywającym się w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie.

Współpraca z Biurem Informacji i Promocji naszej uczelni często bywa wymagająca. Całoroczne działania przeplatane są jednak wydarzeniami szczególnymi. Jednym z nich są zamiejscowe targi, na które z nieukrywaną radością czekaliśmy od kilku tygodni. Przygotowania rozpoczęły się jeszcze w lutym, kiedy ustalaliśmy konwencję wystroju stoiska. Zeszłoroczne kolorowe karty z nazwami kierunków okazały się hitem, a słowa uczestników: „Jak tu ładnie u was” – utwierdzały nas w tym przekonaniu. Dlatego starając się zachować formułę, postanowiliśmy delikatnie wzorować się na tamtym projekcie. Ostatecznie zdecydowaliśmy się na koła, które były pomysłem Grzegorza, i widok ul. Kanoniczej. Jak się później okazało, był to kolejny dobry wybór, co potwierdziły słowa zainteresowanych naszym uniwersytetem.

Do Warszawy wyruszyliśmy rankiem 5 marca. Przez kilka godzin podróży nie mogliśmy przestać myśleć o wieczornym meczu naszej reprezentacji z przedstawicielami Szkocji, których krajanie wypełnili nasz pociąg po brzegi. Po dotarciu do stolicy udaliśmy się do hostelu, z którego okien mieliśmy piękny widok na kamienice starego miasta. Chwila odpoczynku i ruszyliśmy do Pałacu Kultury i Nauki, by przygotować nasze stoisko. Dyktatorskie zapędy autora tego artykułu musiały ustąpić przed rozbawionymi spojrzeniami pozostałych. Spieranie się o koncepcję – pomimo wcześniejszych ustaleń – zawsze jest twórcze.

Pierwsze dwa dni Salonu zazwyczaj wyglądają podobnie. W kilka minut korytarze zapełniały się setkami młodych ludzi oraz ich opiekunami, następnie pustoszały. Z pozostałymi wystawcami (szczególnie pozdrawiamy studentów i pracowników Akademii Obrony Narodowej) stwierdzaliśmy, że „fala przeszła i teraz czas na chwilę dla nas”. Ten napływ zainteresowanych był przez nas oczekiwany. Kilkanaście minut pozwalało na rozdanie dziesiątek ulotek, a przeprowadzane rozmowy mamy nadzieję przyniosą efekt w postaci nowych studentów. Wyjątkowym zainteresowaniem w tym roku cieszyła się teologia i turystyka historyczna. Niezmiernie wielu młodych pytało o dziennikarstwo i komunikację społeczną.

W czwartkowy wieczór, pomimo zmęczenia, udało nam się pospacerować po starym mieście i Nowym Świecie. Szczególnie urzekły mnie ławeczki Chopina, na których prezentowano historię miejsc związanych z pianistą, a zamontowany odtwarzacz pozwalał na przypomnienie sobie jego utworów. Około godz. 21, kiedy w centrum Warszawy trudno spotkać jakiegось przechodnia (w odróżnieniu od tłumów na naszym rynku) mój ulubiony *Nokturn cis-moll op. 27 nr 1* brzmiał

magicznie! Jak na złość, kiedy chciałem odtworzyć go raz jeszcze, przycisk odmówił posłuszeństwa...

Kilka wydarzeń pozostało w naszej pamięci. Pierwsze z nich to spotkanie z panem, którego do naszego stoiska przyciągnął wystawiony egzemplarz „Vita Academica”. Okazało się, że jest redaktorem, a nasze czasopismo postanowił przekazać do Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego. O kilka naszych pakietów informacyjnych poprosiło małżeństwo z Żytomierza na Ukrainie. Obiecali przekazać je swoim rodakom. Przedstawicielka stowarzyszenia zajmującego się współpracą między amerykańskimi i polskimi uniwersytetami postanowiła przesłać ofertę do naszego Biura Współpracy z Zagranicą. Wyjątkowa okazała się sobota 8 marca. Nauczniem doświadczeniem poprzedniego roku razem z Grzegorzem postanowiliśmy złożyć życzenia obecnym w Pałacu kobietom. Chodząc od stoiska do stoiska, wręczaliśmy uczelniane zakładki z różami. Zdecydowaliśmy wykorzystać tę okazję i udaliśmy się do prezentujących swoją ofertę szkół ponadgimnazjalnych. Ofiarowując papierowy kwiatek, prosiliśmy o przekazanie zestawu informacyjnego szkolnemu doradcy zawodowemu. Tutaj również spotkaliśmy się z zaskoczeniem i serdecznym przyjęciem, czasem wyrażanym słowami: „Warszawa wita Kraków”.

Kilka godzin w pociągu minęło bardzo szybko. Zmęczeni zasnęliśmy niedługo po wyjeździe ze stolicy. Kraków przywitał nas deszczem i zimnym wiatrem. Miłe wspomnienia zostały, tylko ławeczek brak. A może powinienem zaproponować komuś, by w naszym mieście postawiono takich kilka – niekoniecznie tylko z Chopinem...

Między zagładą a przetrwaniem

tekst i zdjęcia: Radosław Janica

W gmachu budynku Uniwersytetu Papieskiego przy ul. Kanoniczej 9 jest jeszcze dostępna dla zwiedzających wystawa naukowa *Między zagładą a przetrwaniem*. Ekspozycja archiwalnych zdjęć kościołów z Kresów została otwarta na początku grudnia 2013 roku. Historyczna ekspozycja prezentuje stan polskich zabytków architektury sakralnej archidiecezji lwowskiej i diecezji przemyskiej obrządku łacińskiego na Kresach południowo-wschodnich w ZSRR po 1945 roku.

Galeria ponad 100 archiwalnych zdjęć świątyń katolickich na Kresach zamieszczona na 15 planszach powstała ze zdjęć wykonanych po wojnie do roku 1990, wystawiona w budynku UPJPII jest znakiem i dowodem na bolesny stan zabytków kultury polskiej na dawnych ziemiach II Rzeczypospolitej.

Goście odwiedzający ekspozycję będą mogli zobaczyć m.in. kościół Bożego Ciała i kościół św. Elżbiety (obecnie zamienione na cerkwie greckokatolickie), klasztor Dominikanów (funkcjonuje m.in. jako muzeum religii) i kościół Jezuitów (po 1945 roku zamieniony m.in. na składowisko i magazyn papieru, a obecnie będący świątynią greckokatolicką).

Zdjęcia wystawy *Między zagładą a przetrwaniem* są świadectwem aktualnego i przynębiającego stanu rzeczy, który woła do ludzkich sumień. Twórcy wystawy mają nadzieję, że być może wzbudzi ona większą empatię i zainteresowanie sprawą niszczących polskich zabytków w archidiecezji lwowskiej.

W 1939 roku do Kościoła rzymskokatolickiego na tych terenach należa-

ło blisko milion sto tysięcy wiernych. W 28 dekanatach i 416 parafiach służyło 805 kapłanów. Spośród 74 parafii diecezji przemyskiej znajdujących się po 1945 roku na obszarze zachodniej Ukrainy przez cały okres sowiecki do 1991 roku przetrwało zaledwie cztery. Były to: Dobromil, Mościska, Nowe Miasto, Sambor. Z kolei liczba przeszło 400 parafii archidiecezji lwowskiej funkcjonujących do 1939 roku spadła w okresie władzy sowieckiej do siedmiu: Lwów – Bazylika Metropolitalna, Lwów – parafia św. Antoniego, Hałuszczynice, Borszczów, Stryj, Szczerzec i Złoczów (1984).

Kuratorami i mecenasami wystawy są ks. dr hab. Józef Wołczański, prof. UPJPII oraz doktorant Radosław Janica. Co sami twórcy mówią o tej wystawie? „Motywacją powstania tej historycznej wystawy była chęć pokazania w przystępny sposób, a takim są dzisiaj zdjęcia, przykrego widoku agonalnego stanu większości łacińskich świątyń na Kresach południowo-wschodnich. Chcieliśmy przypomnieć tak ważne polskie dziedzictwo sakralne za wschodnią granicą polski, o którym co roku wiemy przecież mniej. Niestety mniej, ponieważ czas nieubłagalnie niszczy ostatki tego, co «Boże i polskie», czyli tego, co było dewastowane i zrównywane z ziemią w erze świadomego niszczenia świątyń w okresie ZSRR. Tragicznym w skutkach dla zabytków kultury łacińskiej było działanie ukraińskiego ruchu nacjonalistycznego podczas II wojny światowej. Jedyne niewielką część cennych przedmiotów należących do Kościoła katolickiego udało się wywieźć osobom świeckim i duchownym do Polski w jej obecnych granicach. Mamy nadzieję, że w większości młodzi, bo głównie do nich skierowana jest wystawa, zobaczą ten przykry stan rzeczy i nie zapomną o tych pięknych i cennych zabytkach na dawnych polskich ziemiach. Wystawa apeluje o empatię i wzywa do pamięci oraz zainteresowania się tematem dla potomnych».

Motywacją do stworzenia wystawy była chęć ratowania tego, co jeszcze jest do ocalenia. Kuratorzy wystawy mają nadzieję, że może w przyszłości wspólnymi siłami uda się przywró-

cić tym zabytkom choć w części dawną świetność i należy im szacunek. Jeśli teraz zapomnimy o polskim dziedzictwie na wschodzie przedwojennej Polski, to o czym pamiętać będą następne pokolenia? Ta wystawa to wyraz troski i obowiązku, ale i zobowiązanie dla następnej generacji.

Twórcy wystawy dodatkowo przypomnieli: „Budowle sakralne, nieraz o wielkich walorach architektonicznych, zamieniano m.in. w sklepy, magazyny, sale koncertowe itp. Zarządy kołchozów adaptowały je także na spichlerze, magazyny produktów rolnych, młyny, składy narzędzi rolniczych. To wyjaśnia, dlaczego chcemy zwrócić uwagę na poważny problem już nie tylko leżący, ale agonii rzymskokatolickich zabytków na Kresach, które w czasie II wojny światowej i potem, aż do rozpadu ZSRR, były okradane i niszczone».

Niektóre z ocalałych świątyń zostały odzyskane przez wyznawców Kościoła rzymskokatolickiego w dobie rozpadu Związku Sowieckiego. Zdecydowaną większość jednak przejęła na własne cele Cerkiew greckokatolicka. Inne zaś niestety ulegają dalszemu niszczeniu.

Wystawę można było zobaczyć w budynku UPJPII przy ul. Kanoniczej 9 do końca marca 2014 roku. Później będzie wystawiona w innych krakowskich miejscach kultury, a następnie wyruszy w tournée na Dolny Śląsk.

Włoski Erasmus

tekst i zdjęcia: Anna Kopec

Moją erasmusową przygodę we Włoszech rozpoczęłam w „zielonym sercu Italii”. Tak bowiem Włosi nazywają Umbrię – region w centralnej części kraju, obfitujący w liczne doliny i pagórki pokryte lasami. Umbria bogata jest też w malownicze średniowieczne miasteczka. Perugia wspaniale wpisuje się w ten krajobraz. To jedno z najlepiej zachowanych włoskich miast, w którym niewiele zmieniło się od ponad 400 lat. Właśnie tam pojechałam pod koniec lipca, by wziąć udział w miesięcznym kursie języka włoskiego na Università per Stranieri di Perugia.

W mieście zakochałam się od pierwszego wejrzenia! Jego usytuowanie na jednym ze wzgórz, średniowieczna zabudowa, wąskie uliczki oraz liczne zabytki pochłonęły mnie do reszty. Perugia to typowo studenckie miasto, tętniące życiem przez całą dobę. Znajdują się tam dwa potężne uniwersytety: jeden dla studentów włoskich oraz drugi dla obcokrajowców. Pełno tam młodych ludzi z niemal każdego zakątka świata. Główny plac z katedrą (Piazza Duomo) jest ulubionym miejscem wieczornych i nocnych spotkań, dyskusji i zabaw.

Na początku sierpnia odbyły się dwa egzaminy z języka włoskiego: ustny i pisemny, mający na celu zakwalifikowanie nas do poszczególnych grup językowych. Zajęcia na uniwersytecie odbywały się od poniedziałku do piątku po około 5 godzin dziennie. Kurs trwał 4 tygodnie, a jego uczestnicy po zdaniu egzaminu końcowego otrzymali 6 punktów ECTS. Warto zaznaczyć, że nie były to nudne, sztywne zajęcia na uczelni. W każdym tygodniu mieliśmy jakąś wy-

cieczkę fakultatywną: m.in. do uroczej wioski Bevagni czy fabryki wyrobów czekoladowych Perugia. Wykładowcy byli niezwykle otwarci, życzliwi, pomocni i zarażali pozytywną energią. Gdy na prezentacji kursu włączyli muzykę, zaczęli tańczyć i żartować, wiedziałam, że trafiłam w odpowiednie miejsce. Potem było już tylko lepiej... Poznałam wielu wspaniałych młodych ludzi z całej Europy. Spędzaliśmy razem niemal każdą wolną chwilę. Jedliśmy wspólne obiady (w uczelnianej stołówce za jedynie 2 euro!), chodziliśmy na dyskoteki, a w weekendy wyjeżdżaliśmy za miasto. Podczas pobytu w Perugii miałam okazję zwiedzić także Florencję, Gubbio i Lago di Trasimeno.

Sierpień minął niezwykle szybko. Po zdanych egzaminach odbyła się huczna impreza na pożegnanie. Żałowałam, że to już koniec. Wiedziałam, że szalenie będzie mi brakować tego miasta i tych wspaniałych osób, z którymi tak bardzo się zżyłam. Porozjeżdżaliśmy się po całej Italii, by od września rozpocząć studia. Od tamtej pory mam przyjaciół w niemal każdym włoskim mieście. Wiedziałam, że jeżeli pojedę do Rzymu, to spotkam się tam z Turczynką Cansu, jeżeli do Bolonii, to z Litwinką Eimante, jeżeli do Neapolu – to z Anglikiem Lucasem...

Moim kolejnym etapem podróży był Mediolan. To tam od końca września miałam podjąć studia na Università Cattolica del Sacro Cuore. Początkowo byłam negatywnie nastawiona do tego miasta. Wielka metropolia, na ulicach tłumy ludzi, obłędne ceny i problemy ze znalezieniem mieszkania potęgowały mój ponury nastrój. Tęskniłam za uroczą Perugią i moimi przyjaciółmi. Na szczęście z czasem wszystko zaczęło się układać. Przełomowym momentem było znalezienie pokoju w przystępnej cenie na przedmieściach Mediolanu. Od tamtej pory oficjalnie mogłam zacząć rozkoszować się moją przygodą w stolicy Lombardii.

Mediolan to jedno z najbogatszych miast Europy, gigant gospodarczy i światowa stolica mody. Centralnym punktem, sercem Mediolanu jest monumentalna i zachwycająca katedra Duomo di Milano – trzecia co do wielkości budow-

la sakralna w Europie. Przy dobrej pogodzie warto wejść na taras widokowy znajdujący się na dachu katedry, skąd roztacza się wspaniała panorama na całe miasto. Nieopodal katedry znajduje się Galleria Vittorio Emanuele oraz słynna na cały świat opera – La Scala. Warto przespacerować się także aleją Via Montenapoleone, gdzie znajdują się domy mody największych projektantów. Będąc w Mediolanie, trzeba zobaczyć też jedno z najznakomitszych i najbardziej znanych malowideł wszystkich epok – *Ostatnią wieczerzę* Leonarda da Vinci. Fan piłki nożnej z pewnością nie powinien ominąć stadionu Stadion San Siro, gdzie swoje mecze rozgrywają AC Milan oraz Inter Mediolan. Oprócz futbolu nieodłącznym elementem włoskiej kultury jest przepyszna kuchnia. W Mediolanie panuje ciekawy zwyczaj zwany *aperitivo*, polegający na tym, że wieczorami w określonych godzinach w cenę drinka wliczony jest też bufet z jedzeniem. Jest to świetna okazja do popróbowania licznych włoskich specjałów.

W Mediolanie znajduje się wiele prestiżowych placówek oświatowych. Università Cattolica del Sacro Cuore to jeden z włoskich uniwersytetów prywatnych, liczący 14 wydziałów i zrzeszający około 42 tysiące studentów. Filia w Mediolanie usytuowana jest w centrum miasta, około 15 minut piechotą od katedry Duomo di Milano. W jej otoczeniu znajduje się także zamek Sforzów z rozległym kompleksem parkowym, w którym mediolańczycy chętnie spędzają wolny czas.

Przed rozpoczęciem zajęć na UCSC trwały dni orientacyjne, podczas których zaprezentowane zostały przedmioty oraz wykładowcy. Każdy student otrzymał plecak, w którym znajdowały się mapy Mediolanu i kampusu, legi-

tymacja, przewodnik z przydatnymi informacjami na temat uczelni oraz miasta i parę innych gadżetów. Zajęcia na uczelni odbywały się w języku włoskim lub angielskim, z tym że paleta przedmiotów w języku angielskim była mocno okrojona. Z racji tego, że Mediolan jest dość drogim miastem, przyjeżdżają tam głównie studenci z Europy Zachodniej (przede wszystkim z Francji, Holandii, Niemiec) oraz Północnej (kraje skandynawskie). W mojej grupie najwięcej było jednak studentów z USA. Uczelnia jest przychylnie nastawiona do studentów zagranicznych. Biuro międzynarodowe działa bardzo prężnie i w razie jakichkolwiek pytań czy wątpliwości służy pomocą.

Jako studentka dziennikarstwa ze specjalnością *public relations* wybrałam przedmioty związane z mediami i komunikacją. Zajęcia bardzo mi się podobały. Kadra naukowa była profesjonalna, pomocna i zaangażowana w swoją pracę. Oprócz interesujących wykładów, mieliśmy okazję zwiedzić też agencję

reklamową Ogilvy&Mather, brać udział w nagraniu programu w telewizji należącej do Silvio Berlusconi (Canale 5), posłuchać wywiadu z szefem MTV Italia czy wybrać się na wycieczkę do redakcji największego włoskiego dziennika – „Corriere della Sera”. Nauki było naprawdę sporo, ale satysfakcja ze znakomicie zdanych egzaminów – bezcenna.

W Mediolanie działają dwie organizacje zrzeszające erasmusów: ESN oraz ESEG. Warto wyrobić sobie ich karty. Obie z nich świetnie integrują studentów oraz organizują wolny czas (wyjścia do klubów ze specjalnymi zniżkami, wycieczki, grille, turnieje sportowe).

Wymiana studencka Erasmus to jedna z najlepszych rzeczy, jaka przytrafiła mi się na studiach. Jestem bogatsza o nowe przeżycia i ciekawe doświadczenia. Podczas realizacji programu nauczyłam się samodzielności, odpowiedzialności, stałam się bardziej tolerancyjna i pewna siebie. Podszkoliłam też dwa języki, a nade wszystko poznałam ludzi z niemal całej Europy, z którymi utrzymuję stały kontakt i jestem pewna, że nasza przyjaźń przetrwa mimo dzielących nas kilometrów. Przez ten czas Włochy stały się dla mnie drugim domem, a życzliwi ludzie, których spotykałam na swojej drodze, byli dla mnie jak rodzina. Często z łezką w oku wracam wspomnieniami do tamtych chwil. Mój erasmusowy sen ziścił się w stu procentach.

Dziękuję bardzo za pomoc i zaangażowanie wszystkim, którzy umożliwili mi wzięcie udziału w programie Erasmus. Szczególne podziękowania kieruję w stronę s. Edyty Czerwińskiej i dr. Krzysztofa Gurby.

Uniwersytet Trzeciego Wieku zwiedza zabytki Krakowa i okolic

tekst i zdjęcia: Lucyna Syskowska

W ramach wycieczek organizowanych na Uniwersytecie Trzeciego Wieku działającym na UPJPII od około trzech lat studenci – seniorzy zwiedzają najbardziej interesujące zabytki w Krakowie i jego okolicach. Są to głównie obiekty sakralne, zarówno te powszechnie znane, jak i niewielkie, położone na uboczu, a mimo to niezwykle piękne i ciekawe.

Wśród odwiedzanych obiektów znajdują się kościoły i kaplice różnych zgromadzeń zakonnych, zarówno żeńskich, jak i męskich. Ich zwiedzanie stanowi okazję do bliższego poznania tajemnic życia zakonnego, a także obejrzenia zbiorów muzealnych. Uczestnicy wycieczek poznali już muzea m.in. u benedyktynów w Tyńcu, u szarytek, Muzeum Misyjne na Stradomiu, Muzeum bł. Marii Angeli Truszkowskiej u felicjanek, św. Józefa Sebastiana Pelczara u sercanek, św. Brata Alberta u albertynów oraz św. Brata Alberta i bł. Bernardyny Jabłońskiej u albertynek w Sanktuarium Ecce Homo. Odwiedzili też skarbiec – bibliotekę ojców paulinów.

Wspólne zwiedzanie z przewodnikiem pozwala na nowo odczytać treści zawarte w przesłaniu twórców tych obiektów, niekiedy artystów najwyższej miary. Zwiedzając świątynie Kra-

kowa, można poznać bogactwo sztuki sakralnej naszego miasta oraz dowiedzieć się więcej o artystach, którzy pozostawili w nich często swój najlepszy dorobek artystyczny. Są to więc również lekcje z zakresu historii sztuki i architektury. Wycieczki pozwalają przywołać dawne wydarzenia, których świadkiem był Kraków. Podczas zwiedzania miasta uczestnicy wycieczek spacerowali szlakami m.in. powstania styczniowego czy wiktoreii wiedeńskiej, zwiedzili także muzea miejskie, takie jak Podziemia Rynku, Fabrykę Schindlera, Europeum czy galerię w Sukiennicach, z których każde pozostawiło niezatarte wspomnienia: seniorzy uczestniczyli też w wycieczkach pieszych po mieście lub najbliższej okolicy. Dzięki temu odkryli nieznaną, a jakże urocze zakątki Ojcowskiego Parku Narodowego, Młynówki Królewskiej oraz Prądnika (w obrębie miasta zwanego Białuchą). Zwiedzający mieli możliwość poznać miejsca rzadko odwiedzane przez turystów. Słuchacze UTW traktują te wycieczki również jako swoistą formę spotkania towarzyskiego. Cieszymy się już z nadchodzącej wiosny, zwłaszcza w obliczu planów kolejnych wycieczek.

Polska – ważna rzecz

tekst: Agnieszka Paderewska

zdjęcia: Wojciech Pasiowicz

Czym jest demokracja bez wartości? Czy testament marszałka Piłsudskiego został wykonany? Jak należy budować pozycję Polski w Europie? Na powyższe pytania inspirowane myślą wielkich Polaków odpowiadali w formie eseju finaliści konkursu *Polska – ważna rzecz*, którego uroczysty finał odbył się 3 lutego w Auli Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

Konkurs został zorganizowany przez Fundację Dyplomacja i Polityka wraz z Wydziałem Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII. Oficjalnym patronem konkursu został Instytut Pamięci Narodowej oraz Wydawnictwo Biały Kruk. Ogółem w projekcie podzielonym na dwa etapy wzięło udział ponad 350 uczniów z 50 szkół w województwie małopolskim. Pierwszy etap obejmował test sprawdzający wiadomości uczniów z najnowszej historii Polski (1918–2012). Wśród najlepszych prac wyłoniono 35 uczniów, którzy zakwalifikowali się do drugiego etapu.

Pomysł zorganizowania konkursu *Polska – ważna rzecz* powstał w odpowiedzi na nową podstawę programową, minimalizującą nauczanie historii w szkołach średnich. Pomyśłodawcom przyświecała idea zainteresowania uczniów najnowszą historią Polski oraz historią polskiej dyplomacji XX wieku. Finaliści zmierzali się z zadaniem napisania eseju inspirowanego jednym z trzech podanych cytatów:

1. Jan Paweł II: „Historia uczy, że demokracja bez wartości łatwo przemienia się w jawny lub zakamuflowany totalitaryzm”. Jakie znaczenie mają te słowa dla Polaków w XXI wieku?

2. Józef Piłsudski: „Być zwyciężonym i nie ulec to zwycięstwo, zwyciężyć i spocząć na laurach to klęska. Kto chce, ten może, kto chce, ten zwycięża, byle chcenie nie było kaprysem lub bez mocy”. Czy testament Marszałka został wykonany?

3. Lech Kaczyński: „Aby być traktowanym jak duży europejski naród, trzeba chcieć nim być. Gdy się chce szacunku innych, trzeba najpierw szanować siebie”, czyli kilka refleksji o budowaniu pozycji Polski w Europie.

Przed uroczystym ogłoszeniem wyników uczniowie wraz z opiekunami mieli okazję wysłuchać interesującej debaty: *III RP – kontynuacja czy zerwana tradycja?* z udziałem ks. prof. dr. hab. Jana Szczepaniaka (UPJPII) oraz dr. Jarosława Szarka (IPN). Debatę poprowadził Arkadiusz Kudelski, członek Zarządu FDiP.

Organizatorzy zgodnie podkreślają, że poziom prac konkursowych był bardzo wysoki. Komisja konkursowa nie miała więc łatwego zadania – świadczy o tym przyznanie *ex aequo* dwóch III miejsc.

Laureaci I i II miejsca otrzymali w nagrodę indeksy Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego UPJPII oraz wyjazd edukacyjny do Brukseli. Wszyscy finaliści otrzymali nagrody książkowe ufundowane przez Wydawnictwo Biały Kruk, Instytut Pamięci Narodowej oraz UPJPII. Mamy nadzieję, że wielu uczestników konkursu zostanie wkrótce studentami naszego Uniwersytetu. Druga edycja już w październiku!

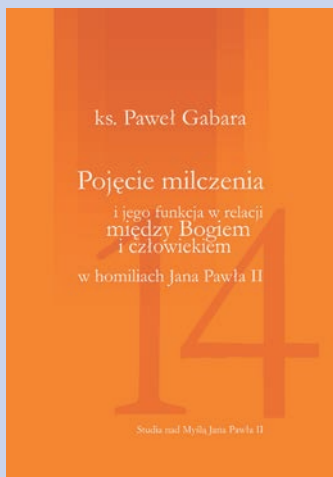

Lidia Węgrzynowicz, *Mistyka kobieca*, Kraków 2013

Mistykę św. Tomasz z Akwinu definiuje jako doświadczalne poznanie Boga. Mistyczna droga ma trzy etapy: oczyszczenie, oświecenie i zjednoczenie. Autorka prezentowanej publikacji przedstawia w niej charakterystyczne cechy mistyki kobiecej. Różni się ona od męskiej dużą wrażliwością i wyczuleniem na relację osobową w doświadczeniu zjednoczenia z Bogiem. Cechuje ją wewnętrzną postawą pokory i kontemplacji, chęć służenia Bogu poprzez modlitwę i dziękczynienie oraz posługa miłości. Mistyka kobieca opiera się głównie na wierze poprzez miłość i zaufanie w miłosierdzie Boże. Wiara przez miłość zasadza się na kobiecym wymiarze umysłu zwanym *intellectus*, mistyka męska – na *ratio*. Mistyka kobieca – w stosunku do męskiej – jest bardziej intuicyjna i całościowa niż analityczna. Mistyka kobieca jest mistyką relacji uwarunkowanej darem dla drugiego i całkowitym wyrzeczeniem się siebie z miłości. Dlatego też w formach mistyki kobiecej dominuje mistyka obłubieńcza. Autorka przedstawia obszary, w których szczególnie objawia się mistyka kobieca, oraz omawia charakterystyczne leksemy używane przez mistyczki. (Renata Dulian)

Oto idziemy do Jerozolimy...,
red. D. Czaicki, ks. T. Szalanda, Kraków 2014

Publikacja *Oto idziemy do Jerozolimy...*, która ukazała się wraz z rozpoczęciem Wielkiego Postu, jest zaproszeniem skierowanym do każdego człowieka, by ze świeżością wiary wejść na drogę nawrócenia i przemiany serca. Książka stanowi zbiór rozważań, na które składają się drogi krzyżowe, rozważania o miłosierdziu Boga, kazania pasyjne, adoracja Najświętszego Sakramentu oraz rozważania pasyjne. Teksty zostały przygotowane przez teologów i duszpasterzy, kapłanów, osoby zakonne i świeckie, katechetów i członków różnych grup religijnych. Niniejsza książka jest niejako kontynuacją publikacji *Misterium Miłości* (red. D. Czaicki, Kraków 2013). *Oto idziemy do Jerozolimy...* stanowi odpowiedź na apel, jaki Benedykt XVI skierował do wiernych w posynodalnej adhortacji *Sacramentum caritatis*, by odkryć znaczenie i sens katechezy mistagogicznej. (Dawid Czaicki)

ks. Paweł Gabara, *Pojęcie milczenia i jego funkcja w relacji między Bogiem i człowiekiem w homiliach Jana Pawła II*, Kraków 2013

Publikacja jest próbą przedstawienia fenomenu milczenia między Stwórcą a stworzeniem w homiliach Jana Pawła II. Posługując się metodą analizy semantycznej, autor opisuje milczenie w procesie komunikacji między Bogiem a człowiekiem na przykładzie życia Maryi, Józefa, apostołów, świętych i błogosławionych. Jan Paweł II nauczał, że poprzez wiarę i milczenie może nastąpić wejście w prawdziwą duchowość. Tylko wtedy ludzkie życie zostaje utożsamione z milczącą postawą Chrystusa otwartego na przejaw woli Ojca w Duchu Świętym i prawdzie, na każdego człowieka i cały świat. Dla Jana Pawła II istotne było milczenie, poprzez które w najbardziej przejmujący sposób możemy usłyszeć Boga. W liście apostołskim *Orientalis lumen* papież zwraca uwagę: „wszyscy potrzebujemy tego milczenia przenikniętego obecnością adorowanego Boga”. (Renata Dulian)

o. Jan Mazur, *Polityka w kazaniach niepolitycznych*, Kraków 2013

Autor przedstawia zagadnienie kwestii politycznych poruszanych w homiliach. Celem kazań jest wierne przekazywanie prawdy o Zbawieniu, dlatego Kościół, głoszący zbawcze orędzie Chrystusa, nie może podejmować kampanii na rzecz takiej czy innej sztuki rządzenia państwem. W Kościele i poza nim postuluje się, aby homilie były niepolityczne, to znaczy, aby polityka nie była ich celem, by nie koncentrowały się one na sztuce rządzenia państwem, ale wyrażały troskę o sprawy polityczne w perspektywie moralnej, której ostateczny sens nadaje zbawienie człowieka. Publikacja jest zbiorem interesujących kazań, w których nawiązuje się do polityki przy zachowaniu ich niepolitycznego charakteru. W rozumieniu ich mogą pomóc słowa św. Pawła: „głosimy mądrość między doskonałymi, ale nie mądrość tego świata ani władców tego świata, zresztą przemijających. Lecz głosimy tajemnicę mądrości Bożej, mądrość ukrytą, tę, którą Bóg przed wiekami przeznaczył ku chwale naszej, tę, której nie pojął żaden z władców tego świata” (1 Kor 2, 6–8). (Renata Dulian)

Marek Psonka

Zmartwychwstanie

przeponony stęchły obślizgły
przebity krzyż

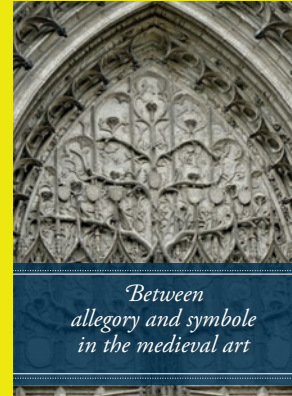
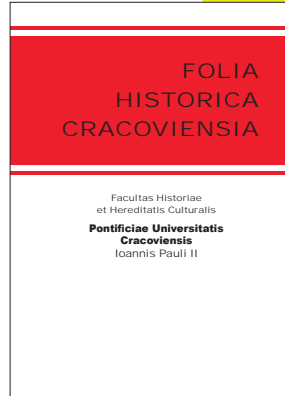
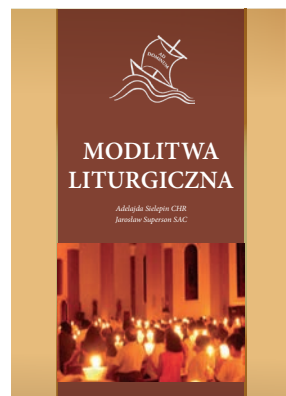
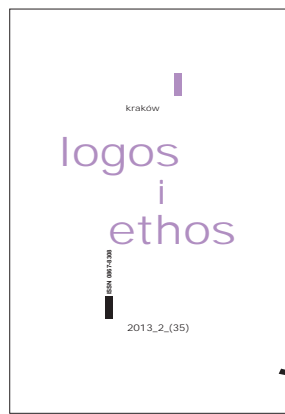
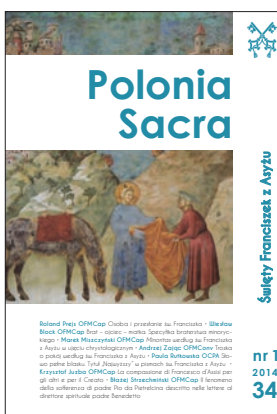
a na *nim*
życie

jedyne prawdziwe...

WYDAWNICTWO NAUKOWE

nowości marzec – kwiecień

www.księgarnia.upjp2.edu.pl
księgarnia internetowa